

Recensie: Werken met de SWOT-analyse

In het boekje ‘Werken met de SWOT-analyse’ legt auteur Simonne Vermeyleen haar bevindingen vast aan de hand van ervaringen opgedaan in de Belgische non-profit sector. Is het boek daarmee ook voor de Nederlandse situatie of voor de ouderenzorg bruikbaar? En vooral: doet de SWOT-analyse er nog toe wanneer u een (nieuw) beleidsplan nodig heeft? Kortom ‘SWOT or So What?’

Het boekje telt 60 pagina’s en een cd en is verdeeld in zes hoofdstukken en 2 bijlagen. De cd bevat de meeste schema’s zoals ze voorkomen in het boek. De verwijzende hyperlinks werken niet (meer).

‘Werken met de SWOT-analyse’ is geënt op Belgische voorbeelden uit de non-profit sector en dan vooral uit gemeenten en OCMW’s. (Het OCMW is in België een openbare gemeentelijke instantie die onder andere diensten aan kansarmen, zorg aan ouderen verstrekt). Dit maakt de leesbaarheid voor de Nederlandse situatie minder, maar is het ook niet heel erg storend. Het is eerder de toepasbaarheid van de SWOT-analyse die vraagtekens oproept.

In het eerste hoofdstuk beschrijft Vermeyleen wat strategie is. Uiteengezet wordt dat de SWOT-analyse haar oorsprong vindt in de Ontwerpschool. Hoewel Vermeyleen opmerkt dat het maken van een planning een iteratief en niet altijd even rationeel proces is, vergeet ze te vermelden dat de Ontwerpschool haar hoogtijdagen had in jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw en dat de SWOT-analyse belangrijke beperkingen heeft. Ook het feit dat er meerdere strategiescholen zijn met andere invalshoeken die veel beter inspelen op de hedendaagse dynamiek en de turbulentie blijft onvermeld. Dat de SWOT een *voorschrijvende* methode is, waarbij de verantwoordelijkheid alleen ligt bij de leiding, blijft eveneens onvermeld. Draagvlak is echter een succesfactor bij de implementatie van plannen.

Deze methode mist een implementatieplan, waarbij rekening wordt gehouden met geld en tijd voor bestaande en nieuwe activiteiten. Het denken over strategie en het doen staan los van elkaar. De SWOT methode veronderstelt een model dat strategievorming simpel is. De maatschappelijke trends als individualisering en informatisering, de versnelde en voortdurende verschuivingen van de belangrijkste partijen in de omgeving van de organisatie komen onvoldoende tot hun recht. De historie van de organisatie, de bestaande structuur, de huidige systemen en de hulpmiddelen, de primaire en secundaire processen, de cultuur, de wenselijke vaardigheden van alle medewerkers zijn elementen die niet of onvoldoende worden meegenomen. Een SWOT-analyse maakt daarmee de haalbaarheid van de beleidskeuzes op de lange(re) termijn twijfelachtig.

Hoewel de SWOT-methode nog veel gebruikt wordt komt dat vooral door de opgebouwde bekendheid in het verleden en de eenvoud in het gebruik. Toch maken nieuwe inzichten het nodig om goed voorbereid de toekomst aan te vatten. Denken en doen moeten samen gaan en elkaar beïnvloeden. De SWOT-methode heeft teveel beperkingen.

Werken met de SWOT-analyse

Simonne Vermeyleen

Boek/Paperback/60 pagina’s en cd

Nederlandstalig

Politeia/2^e herziene druk/2005

ISBN-13: 9789057180675

€ 25